2008

ECONOMICS

Paper 1

Time: 3 Hours]

/ Maximum Marks: 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts:

A 20 marks

B 100 marks

C 90 marks

D 90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

All questions in Part A, Part B and Part C are compulsory. Answer any three questions in Part D.

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

Define and distinguish between each of the following pairs of concepts:

- 2. National Product at Market price and Factor cost
- 3. Absolute advantage and Comparative advantage
- 4. Economies of Scale and Economies of Scope
- 5. Primary deficit and Budgetary deficit
- 6. Mutual Funds and Venture Capital Funds
- 7. Explicit costs and External costs
- 8. Marginal Rate of Substitution and Marginal Rate of Technical Substitution
- 9. Accelerator and Super Multiplier
- 10. Demand pull and Cost push inflation
- 11. Laffer curve and Lorenz curve

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

ಕಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೋಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿ :

- 2. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಅಂಶ ವೆಚ್ಚ
- 3. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲ
- 4. ಪ್ರಮಾಣ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ
- 5. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಅಯವ್ಯಯದ ಕೊರತೆ
- 6. ಪಾರಸ್ವರಿಕ ನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಸಪ್ರಯತ್ನದ ಬಂಡವಾಳನಿಧಿಗಳು
- 7. ವ್ಯಕ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳು
- 8. ಬದಲಿಯ ಸೀಮಾಂತ ದರ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬದಲಿಯ ಸೀಮಾಂತ ದರ
- 9. ವೇಗವರ್ಧಕ ಮತ್ತು ಅತೀತ ಗುಣಕ
- 10. ಬೀಡಿಕೆಯ ಎಳೆತ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚನೂಕುವಿಕೆಯ ಹಣದುಬ್ಬರ
- 11. ಲ್ಯಾಫರ್ ವಕ್ರ ಮತ್ತು ಲೊರೆನ್ಜ್ ವಕ್ರ

PART C

6×15=90

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

- 12. Explain the technique of estimating Gross National Product. Is it a satisfactory indicator of economic welfare? Substantiate your answer.
- 13. Describe Samuelson's Revealed Preference Theorem. How is it superior to Indifference Curve Analysis?
- 14. Explain the objectives and composition of fiscal policy. How does it promote economic stability?
- 15. What is budget? Illustrate the significance of budgetary analysis.
- 16. Examine the main concerns of Hong Kong Ministerial Conference.
- 17. Discuss the causes of the recent financial crisis. What initiatives would you suggest to manage the crisis?

ಭಾಗ C

 $6 \times 15 = 90$

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

- 12. ಸ್ಥೂಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕಕಲ್ಯಾಣದ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಸೂಚಕ ವಾಗಿದೆಯೆ ? ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
- 13. ಸ್ಯಾಮುಯೆಲ್ ಸನ್ ನ ಒಲವು ತೋರಿಸುವ (Revealed Preference) ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಪಿವರಿಸಿ. ಇದು ತಾಟಸ್ಟ್ಯ ವಕ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 14. ಪಿತ್ತನೀತಿಯ ಧ್ಯೇಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇದು ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರವರ್ಧಿಸುತ್ತವೆ ?
- 15. ಬಜೆಟ್ ಎಂದರೇನು ? ಬಜೆಟ್ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 16. ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ ಸಚಿವ ಮಟ್ಟದ ಸಮಾವೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಳಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 17. ಇತ್ತೀಚಿನ ಹಣಕಾಸು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

PART D

3×30=90

Answer any **three** of the following questions, each in about 300 words. Each question carries 30 marks.

- 18. Explain the Cobb-Douglas production function and its usefulness in economic analysis.
- 19. Explain the determinants of investment decisions. Discuss the nature of investments for promoting employment and income.
- 20. Distinguish between progressive and proportional taxation. How can progressive taxation help in ensuring distributional equity?
- 21. What are the different kinds of disequilibrium in Balance of Payments? Suggest measures to solve the problem of structural disequilibrium in Balance of Payments.
- 22. What is budgetary deficit? Analyse its implications for the economy.

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 300 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಆಂಕಗಳು.

- 18. ಕಾರ್ಬ್-ಡಗ್ಲಾಸ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 19. ಹೂಡಿಕೆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಹೂಡಿಕೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 20. ಅನುಕ್ರಮಣೀಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣಾನುಸಾರಿ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ವಿತರಣಾತ್ಮಕ ಈಕ್ವಿಟಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮಣೀಯ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲದು ? ತಿಳಿಸಿ.
- 21. ಸಂದಾಯಗಳ ಬಾಕಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧದ ಆಸಮತೋಲನಗಳಿವೆ ತಿಳಿಸಿ. ಸಂದಾಯಗಳ ಬಾಕಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಚನಿಕ ಆಸಮತೋಲನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
- 22. ಬಜೆಟ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಕೊರತೆ ಎಂದರೇನು ? ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

2008

ECONOMICS

Paper 2

Time: 3 Hours J

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts:

A 20 marks

B 100 marks

C 90 marks

D 90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

All questions in Part A, Part B and Part C are compulsory. Answer any three questions in Part D.

ಪಿತೇಷ **ಸೂಚನೆ :** ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

PART A 4×5=20

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

- 1. Define and explain the following with reference to the Indian economy:
  - (a) Human Development
  - (b) Inclusive Growth
  - (c) Non-Performing Assets
  - (d) Rural Infrastructure Development Fund

ψηπ $\mathbf{A}$ 4×5=20

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

- 1. ಭಾರತ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗೆ ಸೂತ್ರರೂಪದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆದು ಪಿವರಿಸಿ.
  - (ಎ) ಮಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
  - (ಬಿ) ಸಮಾವಿಷ್ಟ ಬೆಳವಣಿಗೆ
  - (ಸಿ) ನಿರ್ವಹಣಿಯಾಗದ ಸ್ವತ್ತುಗಳು
  - (ಡಿ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ

[Turn over

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

- 2. Explain the structure and characteristics of the unorganised sector in India. Discuss the possibilities of organising labour and provision of social security in this sector.
- 3. What is micro-finance? Examine the trends in the growth of Self-Help Groups in Karnataka under various programmes.
- 4. Discuss the Competition Act 2002. What are the powers and functions of the Competition Commission of India?
- 5. Discuss the Public Distribution System in India. How far has it ensured food security for the poor in the country?
- 6. Examine the impact of the Global Financial Crisis on the Indian economy.
- 7. Give a comparative analysis of the criteria adopted by the 10th, 11th and 12th Finance Commissions for devolution of resources across the States.
- 8. Discuss the structure of decentralised planning in Karnataka. Explain the functions of District Planning Committee.
- 9. Explain the main features of Karnataka Rural Employment Guarantee Scheme. What are the shelf of projects admissible under it?
- 10. Examine the Provision of Urban Amenities in Rural Areas (PURA) as a neo-Gandhian model.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

- 2. ಭಾರತದ ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 3. ವ್ಯಷ್ಟಿ ಮಟ್ಟದ ಹಣ ಒದಗಣೆ (micro-finance) ಎಂದರೇನು ? ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಿಪಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯಗುಂಪುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 4. ಪೈಪೋಟಿ ಕಾಯಿದೆ 2002 ಅನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಭಾರತದ ಪೈಪೋಟಿ ಆಯೋಗವು ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
- 5. ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಶದ ಬಡಪರಿಗೆ ಅಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಭರವಸೆ ಒದಗಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 6. ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬೀರಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- 7. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು 10, 11 ಮತ್ತು 12 ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳ ಒಂದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ.
- 8. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಿವರಿಸಿ.
- 9. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಿವರಿಸಿ. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಯೋಜನಾ ಅವಕಾಶಗಳು ಯಾವುವು ? ತಿಳಿಸಿ.
- 10. ನವ-ಗಾಂಧೀ ನೀತಿಯ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವೇಶಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ (PURA) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

08/2 (6)

11. Consider the following data for Dharwad district in Karnataka State:

(i) Life expectancy at birth — 61.9 years

(ii) Infant Mortality Rate — 65 per thousand

(iii) Adult Literacy Rate — 71.61 percent

(iv) Female Literacy Rate - 54.6 percent

(v) Gross Enrolment Ratio — 84.30 percent

(vi) Income Index (PP) — 0.553

On the basis of the UNDP formula,

(a) State the maximum and minimum values for different variables.

(b) Calculate Health Index.

(c) Calculate Education Index.

(d) Calculate Human Development Index.

11. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

(i) ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಯುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ 61.9 ವರ್ಷಗಳು

(ii) ಶಿಶು ಮರಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಸಾಪಿರಕ್ಕೆ 65

(iii) ವಯಸ್ಕರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 71.61

(iv) ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 54·6

(v) ಸ್ಕೂಲ ನೋಂದಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 84:30

(vi) ಆದಾಯ ಸೂಚಿ (PP) 0.553 ವರ್ಷಗಳು

UNDP ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅಧರಿಸಿ :

(a) ವಿವಿಧ ವ್ಯತ್ಮಾಸಿಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.

(h) ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ.

(c) ಶಿಕ್ಷಣ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ.

(d) - ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ.

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

- 12. Explain the methodology adopted by High Power Committee on Redressal of Regional Imbalances for identification of regional imbalances in Karnataka State. What are the major recommendations of the Committee?
- 13. Assess the trends in fiscal imbalances in India in recent years. What are the indicators of it? Examine the role of FRBM Act in fiscal management in India.
- 14. Examine the place of agriculture in Karnataka economy. Explain the objectives and basic features of Karnataka's New Agricultural Policy. How far may it help to achieve a growth rate of 4.5 percent during the XI Plan?
- 15. Explain the debate on farm size, productivity and profitability. Are the views of Amartya Sen and findings of G.R. Saini contradictory?
- 16. What is capital account convertibility? Discuss the major recommendations of Tarapore Committee in this regard. What are the initiatives taken by the Government of India in this regard?

ಭಾಗ C

 $6 \times 15 = 90$

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

- 12. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆ ಕುರಿತ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಯಾವುವು ? ತಿಳಿಸಿ.
- 13. ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಅಸಮತೋಲನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡಿ. ಇದರ ಸೂಚಕಗಳು ಯಾವುವು ? ಭಾರತದ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ FRBM ಕಾಯಿದೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- 14. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರ್ಥವ್ಯಪಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ? ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯ ಧೈಯ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. XI ನೇ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 4-5 ರಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇದು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಹುದು ತಿಳಿಸಿ.
- 15. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕತೆ ಕುರಿತು ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಅಮರ್ಶ್ಯಸೆನ್ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಿ.ಆರ್. ಸೈನಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪಿರುದ್ಧ ವಾಗಿವೆಯೆ ? ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
- 16. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದ ಪರಿವರ್ತನೀಯತೆ ಎಂದರೇನು ? ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಾರಾಪುರ್ ಸಮಿತಿರಿಯ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರ್ಯಾನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ? ತಿಳಿಸಿ.

08/2

17. Consider the following information about India's foreign trade for the years 1999-2002 :

Year	Unit Value Index		Volume Index	
	Exports P _x	Imports P _m	$\begin{array}{c} \textbf{Exports} \\ \textbf{q}_{\textbf{x}} \end{array}$	Imports $q_{ m m}$
1999 – 2000	604.0	450-0	461.0	705-0
2000 – 2001	624.0	487-0	571.0	698-0
2001 – 2002	618-0	493.0	593-0	7 33·0

For the above estimate

- (a) Gross terms of trade (yearwise)
- (b) Net terms of trade (yearwise)
- (c) Income terms of trade (yearwise)

Explain how they are estimated.

17. 1999 – 2002 ರ ವರೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

ವರ್ಷ	ಏಕಮಾನ ಮೌಲ್ಯ ಸೂಚಿ		ಗಾತ್ರಸೂಚಿ	
	ರಫ್ತು P _x	ಆಮದು P _m	ರಫ್ತು q _x	ಆಮದು q _m
1999 – 2 000	604.0	450.0	461.0	705.0
2000 – 2001	624.0	487-0	571-0	698-0
2001 – 2002	618-0	493-0	593.0	733-0

ಮೇಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ :

- на) ವ್ಯಾಪಾರದಸ್ಥೂಲ ಷರತ್ತುಗಳು (ವರ್ಷ ಪ್ರಕಾರ)
- (b) ವ್ಯಾಪಾರದ ನಿವ್ವಳ ಷರತ್ತುಗಳು (ವರ್ಷ ಪ್ರಕಾರ)
- (e) ವ್ಯಾಪಾರದ ಆದಾಯ ಷರತ್ತುಗಳು (ವರ್ಷ ಪ್ರಕಾರ)

ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

PART D

3×30=90

Answer any three of the following questions, each in about 300 words. Each question carries 30 marks.

- 18. Examine the regional pattern of distribution of industries in Karnataka State. Evaluate the policy measures undertaken to promote development of industries in backward areas.
- 19. Discuss the various components of Agreement on Agriculture. Why does it adversely affect developing countries? What are the priority issues for Indian agriculture at present?
- 20. Examine the trends in human development across the districts as brought out by Karnataka Human Development Report 2005. Identify the major requirements to promote higher level of human development in the State.
- 21. Distinguish between income poverty and human poverty. Examine the trends in poverty in India. Critically evaluate the poverty alleviation programmes in India.
- 22. Consider the following data about the Indian budget:

		(Rs. in crores)
(i)	Revenue receipts	54,950
(ii)	Capital receipts	39,010
	(a) Loan recoveries and other receipts	5,710
	(b) Market borrowing and other liabilities	33, 300
(iii)	Total receipts	93,960
(iv)	Revenue expenditure	73,510
(v)	Capital expenditure	31,800
(vi)	Total expenditure	1,05,310
(vii)	Interest payments	21,500

ಭಾಗ D

 $3 \times 30 = 90$

- ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 300 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.
- 18. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ನೀತಿಧೋರಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 19. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಇದು ಯಾಕೆ ಆಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ? ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವುವು ?
- 20. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ 2005 ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 21. ಆದಾಯ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಬಡತನಕ್ಕಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ.
- 22. ಭಾರತದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ :

		(ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)
(i)	ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು	54,950
(ii)	ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು	39,010
	(a) ಸಾಲವಸೂಲಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು	5,710
	(b) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಎರವಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು	33,300
(iii)	ಒಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು	93,960
(iv)	ರೆವಿನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚ	73,510
(v)	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	31,800
(vi)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	1,05,310
(vii)	ಬಡ್ಡಿ ಸಂದಾಯಗಳು	21,500

[Turn over

From the above data, define and estimate the following:

- (a) Fiscal deficit
- (b) Revenue deficit
- (c) Budgetary deficit
- (d) Primary deficit

(15)

ಮೇಲಿನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನನೀಡಿ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ :

- (a) ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ
- (b) ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊರತೆ
- (c) ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಸಂಬಂಧಿ ಕೊರತೆ
- (d) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ